

Verslag van 'Ontmoet de top', 25 september 2010

Op zaterdagmiddag 25 september organiseerde het Sportersweb Gelijkspelen de eerste van een serie bijeenkomsten 'Ontmoet de top'. Doel is om amateur LHBT-sporters hun ervaringen met homotopsporters en met elkaar te delen. De ruim dertig deelnemers is ook gevraagd naar suggesties om het sportklimaat te verbeteren.

Marlies van der Putten (softbal) presenteerde de middag. De topsporters die hun verhaal vertelden - in roulerende - kleine groepen waren: Rutger Elsinga (schaatsen), Sabrina Bijvank (korfbal), Casper Boom (korfbal) en Wesley van der Gouw (atletiek).

Ervaringen in de groepen

In de groepen kwam onder andere naar voren dat de acceptatie begint bij jezelf. Je moet eerst geheel 'ja' tegen jezelf zeggen, met heel je hart, voordat je kunt verwachten dat anderen jou accepteren. Het geheim is volgens sommigen dat als je jezelf ziet, anderen je ook zien zoals je werkelijk bent.

De oud-schaatser Rutger Elsinga bevestigt hoe hij vervreemd raakte van zichzelf tijdens zijn schaatscarrière. Hij vraagt zich af wat hij zich al die jaren heeft aangedaan? Hij heeft het thema te lang laten liggen doordat hij het veel te groot maakte. Rutger heeft er zelf een probleem van gemaakt. Hij was altijd bezig met anderen en te weinig met zichzelf.

In een topsportklimaat bestaan er vele dekmantels om je coming out zo lang mogelijk uit te stellen. In naam van de alles vergende topsport is het gelegitimeerd om niet aan een relatie te beginnen. Het is heel gemakkelijk om het thema te omzeilen door 'even naar de WC te gaan'. In de mannelijke teamsporten is het niet stoer om homo te zijn, maar al te vaak overheersen de negatieve beelden en associaties over homoseksualiteit.

Sommige deelnemers geven aan dat openheid leidt tot meer jezelf kunnen zijn, en dat geeft meer energie en kracht. Na je coming out ben je niet anders. Wesley van der Gouw is er altijd heel open over geweest en heeft er ook nooit problemen door ondervonden.

Wesley van der Gouw hekelt wel het grote zwijgen in de Atletiekbond over homoseksualiteit. De bond initieerde bijvoorbeeld wel 'Colour of Athletics', dat de integratie van allochtonen moet bevorderen. Maar voor homoseksuelen heeft het nog nooit iets gedaan.

Voor transgender-deelnemers is een vanzelfsprekend plekje onder de zon in de georganiseerde sport nog een stap verder. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als een transgender deelneemt aan het vrouwenschaatsen en heel goed presteert?

Sommige deelnemers geven aan dat deze uitwisseling van ervaringen heel goed is. Het zou eigenlijk vanzelfsprekend moeten zijn om zo bij elkaar te zitten, maar het is het nog steeds niet.

Sporters willen zich vooral identificeren met hun sport en niet zozeer met hun geaardheid.

Plenaire bespreking en aanbevelingen

Het is voor de aanwezigen duidelijk dat de problemen zich vooral in de mannelijke teamsporten voordoen, zoals voetbal, hockey en basketbal. Van de circa veertig deelnemers aan deze middag beoefenen slechts zes van hen een mannelijke teamsport, dat is een veelzeggend feit. In de individuele sporten is er meer ruimte en acceptatie.

Sociale acceptatie begint bij zelfacceptatie.

De plenaire groep kwam tot de volgende aanbevelingen:

- 1) Bestuurders van sportbonden doen er goed aan het thema actief op te pakken en duidelijk aan te geven dat lhbt's welkom zijn. Met name in de jeugdteams kan dit signaal niet genoeg worden afgegeven.
- 2) Met name in mannelijke teamsporten weet men vaak geen raad met het thema, maar ook in de vrouwensporten is er nog een wereld te winnen. Begin daarom bij de meer open en ontwikkelde sportbonden om de zichtbaarheid te bevorderen. Geef hen handvatten. Organiseer bijvoorbeeld laagdrempelige evenementen die de zichtbaarheid bevorderen.
- 3) Stel vertrouwenspersonen (op diverse niveaus: nationaal, bij bonden en bij verenigingen) aan, want lhbt'ers zijn maar al te vaak 'emotionele vluchtelingen'. Zorg voor een veilige omgeving.
- 4) Besteed er aandacht aan in de opleidingen voor trainers.

Aan het eind van de bijeenkomst kregen de deelnemers de vraag voor gelegd:

Wat doet jou als sporter goed in georganiseerd verband?

De deelnemers hebben deze vraag individueel beantwoord en op een wensmuur geplakt (zie hieronder de complete inventarisatie). Rode draad in deze wensen zijn drie zaken:

- 1) Een veilig en open sportklimaat;
- 2) Rolmodellen en voorbeeldgedrag;
- 3) Uitwisselen van ervaringen met andere homosporters.

./.

- Wees niet bang voor de/het ander(s).
- Dat coaches en trainers gezamenlijk aan hun (voornamelijk jonge) spelers laten zien dat zij pal achter hun spelers staan ongeacht wat hun seksuele geaardheid is.
- Communicatie /Jezelf zijn /Open & eerlijk
- Laagdrempelig klimaat ten aanzien van seksualiteit en gender-identiteit.
- Een open omgeving.
- Eerlijkheid en openheid. / Jezelf kunnen zijn.
- Veilige omgeving en leuke mensen /Niet moeilijk doen.
- Dat je jezelf kan zijn, wie en wat je bent.
- Dat alle kenmerken die me kleuren zichtbaar mogen zijn.
- Jezelf kunnen zijn / Veiligheid
- Veilig klimaat, respect, aandacht
- Veilige omgeving, waar acceptatie belangrijk is. Omgeving waar zowel sport, sociaal samenzijn vooropstaat.
- Kunnen laten zien wie je echt bent! Be who you are and your eyes will shine!
- Veilige sfeer / Rolmodellen (storytelling) / Straight Allies / ! Zichtbaarheid creëren
- Het doet mij goed als de organisatie van de sport bewust aandacht besteedt aan homoseksualiteit en de vanzelfsprekendheid ervan.
- Ervaringen: zelf mijn verhaal gedaan en geluisterd naar anderen, waardoor je meer inzichten krijgt in hoe andere mensen hun coming out / het homo of lesbo zijn ervaren.
- Dat er ook bijeenkomsten zijn/komen waar er meer "echte" sporters zijn. Vandaag heel leuk en zinvol maar relatief weinig sporters. Veel mensen vanuit hun werk/organisatie. Probleem: hoe te bereiken?
- Acceptatie! Normaal gevonden worden!
- Respect van iedereen
- Veilig klimaat, respect, aandacht, liefde
- Mensen zijn opener dan verwacht. Er valt ontzettend veel te bereiken door alleen maar verbanden te leggen. Sfeer was goed en constructief, geen enge stiltes. Sportbonden als voorbeeld. Uit de kast, kan je beter sporten. Sportbonden, helpdesk project loopt. Teamgevoel, afwijkingen van de norm, moet leuk zijn. Dit houdt het team dynamisch. Vooral media zoeken en bewustwording creëren.
- Gezamenlijk sporten en plezier hebben zonder dat je rekening hoeft te houden met je geaardheid.